

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

RESOLUCIJA O NACIONALNEM PLANU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA 2015 - 2025

SKUPAJ ZA DRUŽBO ZDRAVJA

Povečanje uspešnosti zdravstvenega sistema
Vodenje in upravljanje zdravstvenega varstva

Milojka Kolar Celarc

18. Jesensko srečanje članov Društva ekonomistov v zdravstvu, Radenci, 15.10.2015

POVEČANJE USPEŠNOSTI ZDRAVSTVENEGA SISTEMA – VODENJE IN UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Kriza je pokazala, kje vse smo ranljivi v našem zdravstvenem sistemu.

Vsekakor se je pokazalo, da je vodenje in upravljanje zdravstvenih zavodov tudi eden od elementov ranljivosti zdravstvenega sistema.

Nekateri so krizo izkoristili za bistveno izboljšanje poslovanja, nekateri so samo iskali izgovore za svoj neuspeh v zdravstvenem sistemu.

Kdo je dober vodja, se vidi v času krize, ne pa v obdobju debelih krav.

PREDNOSTNA PODROČJA RAZVOJA

- **KREPITEV IN VAROVANJE ZDRAVJA TER PREPREČEVANJE BOLEZNI
- JAVNO ZDRAVJE**
- **OPTIMIZACIJA ZDRAVSTVENE OSKRBE - ZDRAVSTVENA DEJAVNOST**
- **POVEČANJE USPEŠNOSTI ZDRAVSTVENEGA SISTEMA – VODENJE
IN UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA**
- **PRAVIČNO, SOLIDARNO IN VZDRŽNO FINANCIRANJE
ZDRAVSTVENEGA VARSTVA**

POVEČANJE USPEŠNOSTI ZDRAVSTVENEGA SISTEMA – VODENJE IN UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Slovenija v luči mednarodnih primerjav in globalnih izzivov

Po ocenah SZO in Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je sistem zdravstvenega varstva v Sloveniji med boljše delujočimi v Evropi in dosegamo visoko raven zdravja.

Ocena temelji na kazalnikih, s katerimi ti organizaciji spremljata uspešnost zdravstvenih sistemov:

- pričakovano trajanje življenja ob rojstvu,
- pričakovana zdrava leta življenja,
- umrljivost dojenčkov,
- maternalna umrljivost,
- precepljenost,
- razlike v zdravju,
- število zdravstvenih delavcev,
- povprečna ležalna doba v bolnišnici.

POVEČANJE USPEŠNOSTI ZDRAVSTVENEGA SISTEMA – VODENJE IN UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Slovenija v luči mednarodnih primerjav in globalnih izzivov

Podobno kot v drugih državah članicah EU in OECD, pa se v Sloveniji soočamo z globalnimi izzivi, ki bodo pomembno vplivali na odločitve zdravstvene politike v prihodnosti:

- naraščanje bremena kroničnih bolezni in stanj ter tistih, ki so odvisni od tuje pomoči;
- povečevanje neenakosti v zdravju;
- grožnje zdravju, ki jih predstavljajo nove nalezljive bolezni, odpornost mikrobov na zdravila in agensi iz okolja;
- finančno vzdržnost zdravstvenih sistemov;
- mobilnost pacientov.

Demografske spremembe, razvoj novih tehnologij in čezmejno zdravstveno varstvo so po drugi strani lahko tudi **priložnost** za inovacije, ustvarjanje novih delovnih mest in spodbujanje gospodarske rasti.

Upravljanje in vodenje

V zdravstvenem sistemu se prepleta delo številnih deležnikov, katerih vloge včasih niso dovolj jasno opredeljene.

Aktivnost: Krepitev upravljanja

- Jasna opredelitev vlog deležnikov v sistemu zdravstvenega varstva
- Zagotavljanje enakopravnejše sestave v upravnem organu ZZS po Zakonu o zavodih in s tem zagotovitev večjega vpliva MZ pri izvajanju ciljev in ukrepov.
- Uvedba sistema spremljanja po metodologiji HSPA (Health system performance assessment).
- Kadrovska okrepitev Ministrstva za zdravje.

Optimizacija vodenja javnih zdravstvenih zavodov

V javnih zdravstvenih zavodih je nujno optimizirati vodenje in sicer s povečanjem pooblastil vodstvu, boljšim nadzorom, spremenjenim načinom nagrajevanja za uspešnost vodstva in zaostrenimi pogoji glede zahtev po strokovnosti in izkušnjah vodstvenih kadrov ter njihove odgovornosti.

Jasni kriteriji za člane svetov zavodov s ciljem bolj strokovnega in učinkovitega upravljanja.

- Uveljavitev kriterijev za člane svetov zavodov s ciljem bolj strokovnega in učinkovitega upravljanja – protokol.
- Uvedba nagrajevanja za uspešnost vodenja
- Izboljšanje komunikacijske kulture

Nagrajevanje po uspešnosti

Sedanji plačni sistem teži k uravnilovki in premalo nagrajuje uspešnost. Za doseganje večje učinkovitosti in kakovosti je potrebno izvesti ustrezne spremembe plačnega sistema, ki bodo omogočale nagrajevanje po uspešnosti opravljenega dela. Nagrajevanje mora vključevati stalen in variabilen del plače. Variabilen del plače je odvisen od uspešnosti dela posameznika, tima in celotnega zavoda, kar vpliva tudi na povečevanje tržnih prihodkov, tržna dejavnost pa prispeva k zniževanju stroškov izvajanja javne službe.

- **Pilotni projekt modela nagrajevanja po uspešnosti v enem zdravstvenem domu in eni bolnišnici.**
- **Spremembe zakonodaje v podporo nagrajevanju po uspešnosti v zdravstvu ob sočasnem spremljanju ali se ob tem zdravstvene storitve izvajajo kakovostno in varno.**

Upravljanje z investicijami

Aktivnost: Povečanje učinkovitosti in uspešnosti investicijskih projektov z medicinsko opremo

- Priprava dolgoročnega strateškega programa posodobitve slovenske zdravstvene infrastrukture z nacionalnim načrtom investicij v JZZ in opredelitvijo njihove vključitve v Načrte razvojnih programov ter programom zagotovitve finančnih virov za investicijska vlaganja
- Spremljanje učinkovitosti investicij
- Izdelava študije potreb po dragih napravah v Sloveniji
- Izdelava in vzdrževanje standardov drage medicinske opreme
- Vzpostavitev vodenja ustrezne evidence drage medicinske opreme.

Zaključek

Resolucija Skupaj za družbo zdravja zajema obdobje 10 let, vendar moramo s prenovo upravljanja in vodenja JZZ začeti takoj.

To je izrednega pomena, če želimo zdravstveni sistem pripraviti na nove izzive in rast zdravstvenih potreb prebivalstva ob omejenih finančnih virih.

Skupaj lahko dokažemo, da se v okviru javnih zdravstvenih zavodov zdravstvene storitve lahko izvajajo uspešno in učinkovito.

To bo ključnega pomena za ohranjanje zdravstvenega varstva na nivoju, ki nam ga zavidajo tudi najrazvitejše države, pri tem ohranjamo zdravstveni sistem na vrednotah solidarnosti, enakosti in pravičnosti.